

„Jó iránynak gondolom, ha helyi szinten a város fejlődése az elsőrendű cél..”

Földi Zoltán lassan másfél évtizede a Felsővárosi Általános Iskola igazgatója, ötödik éve pedig Felsőváros önkormányzati képviselője. Mindkét feladata kapcsán fontosnak tartja a városrész hagyományait – de egyúttal a fejlődés, a megújulás lehetőségeit is.

– Kezdjük a civil élettel. Miért éppen a pedagógus pályát választotta?

– A gimnáziumi tanulmányaim idején kicsit a focira helyeződött a hangsúly, egy sportolói karrier lehetőségére. Emiatt viszont elrontottam a biológia és kémia tanulmányaimat, és nem lettem állatorvos. Úgy tűnt, hogy a magyar és a történelem terén könnyebben tudom pótolni a hiányosságaimat – és így kerültem először tanítóképzőbe, aztán tanárképző főiskolára. Ezek után pedig közoktatás vezetői diplomát is szereztem, sőt, azóta már középiskolai magyartanári végzettségem is van. Majd 2002-ben gondoltam egy nagyot, és megpályáztam elődöm, dr. Warvasovszky Emil igazgatói székét a Felsővárosi Általános Iskolában.

– Azért úgy a második szakirányú diploma után szerintem már érezhető volt, hogy a tanári pálya nem csak egy melléküzemág...

– Persze, arra elég hamar rájöttem, hogy a bennem meglévő türelem miatt ez a pálya illik leginkább a személyiségemhez. Már gyerekkoromban, aztán fiatal felnőttként is jól ment nekem az emberekkel való kapcsolattartás. A magyar nyelv és irodalom pedig egyértelműen egy művészeti irány, ami ráadásul igen jól kifejezi a bennem mélyen gyökerező identitástudatot – éppen ezért nagyon szeretek tanítani.

– Akkor nyilván maximálisan kihasználja az igazgatóként kötelező óraszámot.

– Ami a törvény szerint heti négy óra mindössze – és ebben a négy órában én még osztályfőnök is vagyok.

– Szeretne magasabb óraszámot tanítani?

– Most nem tudnám vállalni, semmiképpen. Azon gondolkodtam már, hogy ha egyszer majd még köztanárnként dolgoznék, milyen lenne az élet – és ismerve magamat: nem ijednék meg tőle egyáltalán.

– El tudja ezt képzelni a Felsővárosi Általános Iskolában is? Van az a mondás, hogy „ahol

egyszer voltál horgász, oda ne menj vissza halnak...”

– Ez a mondás nagyon igaz. Köztanárnként ebben az intézményben legfeljebb akkor tudnám elképzelni a helyemet, ha már egy nyugdíj előtti, rövid időszakra lenne szó. Ha ennél előbb kerülnek ki az igazgatói székéből, akkor természetesen nem lenne helyes és bölcs itt maradni.

– Említette a türelmet. Mihez kell ezen a pályán a legnagyobb türelem?

– Saját magamhoz. Ha egy ember valamiféle hatalmat kap, egy idő után hajlamos elrugaszkodni a valóságtól. Én igyekszem visszarángatni magam a földre, és ennek az egyik jó eszköze a türelem.

– Van „kontrollcsoport”? Olyan emberek, akiknek az a dolga, hogy szóljanak, ha elszalad a ló.

– Erre kinevezett ember nincs – van viszont egy belső kör, akik mindig megmondják, és meg is mondhatják, hogy vannak-e velem problémák. És szoktam tükörbe is nézni – bár nem úgy, hogy nem szívesen teszem... De mindig jön egy új nap, és hibáinkból az aktív pályafutásunk utolsó pillanatáig kötelező tanulunk.

– Az elvetélt állatorvosi karrier nem hiányzik időnként?

– De igen. Főleg, mert imádom az állatokat – ezért is készültem az állatorvosi pályára. Falusi gyerekként nőttem fel, nálunk volt mindenféle állat, az igavonó lótlól a napocsibéig. Édesapám mellett pedig volt alkalmam megtanulni az állatok gondozását is.

– Mi maradt ebből mostanra?

– Most társasházban élek, ahol nem tudok állatot tartani – de ha egyszer sikerül megint családi házba költözni, akkor oda szeretnék egy kutya párt. Ha pedig még jobban menne a szerk, akkor azonnal vennék egy tenyészlóvat – de ennek jelenleg komoly anyagi korlátai vannak, egyetemista lányom mellett...

– Mi vitte a politika felé?

– Az elmúlt hosszú évek. A baloldalon felgyűlemlett problémák. És mindaz, amivel nem értettem egyet. Elkételezett jobboldali vagyok, ami családi indíttatás – apám szavai már egészen kicsi gyerekként ebbe az irányba vittek. Hogy miért KDNP és nem Fidesz, az pedig nagyon egyszerű. Először is: szerintem nem

Foto: Fehérvári Polgár

nagyon szabad ezt a két pártot különválasztani, mert egy csapatként segítünk egy nemzeti kormányt. A KDNP viszont talán nem akar mindenkit megszólítani – inkább azok az azonos neveltetésű emberek tartoznak ide, akik tényleg egyformán gondolkoznak társadalomról, a politikáról.

– Ez nem korlátozza a párt lehetőségeit?

– Szerintem nem. Jó az együttműködés a Fidesz-szel, országos és helyi szinten is. Cser-Palkovics András polgármester úrtól például maximális támogatást kapok.

– Ahogy szerintem mindenki, aki a város érdekében dolgozik...

– Ez pontosan így van, hiszen a város a lényeg. A közgyűlésben is ülnek képviselők „más csapat színeiben” – és én is azt érzékelem, hogy polgármester úr mindenkivel megegyezésre törekszik, a város fejlődése érdekében. Nyilván vannak konfliktusok is, de én jó iránynak gon-

dolom, ha helyi szinten a város fejlődése az elsőrendű cél, nem csupán a politikai siker.

– A politikai érdeklődés még nem feltétlenül jelenti azt, hogy valakiből önkormányzati képviselő is lesz. Ez hogyan történt?

– A 2010-es választások előtt a Felsőváros még két különálló választóközvet volt, az egyiket Vargha Tamás, a másikat Rockenbauer Lajos képviselte. Engem Vargha Tamás mutatott be Cser-Palkovics Andrásnak, és néhány beszélgetés után kiderült, hogy ő el tud engem képzelni az új, összevont körzet képviselőjeként – ezután kaptam a felkérést, hogy induljak a választáson.

– Történhetett volna olyan dolog, ami miatt nem fogadja el a felkérést?

– Igen, volt más alternatíva is, de nekem ez a feladat sokkal jobban tetszett, mert itt is emberekkel foglalkozhatok, most már ötödik éve.

Török Péter

Önálló közösség, értékes hagyományokkal

Földi Zoltán szerint az önkormányzati képviselőként töltött első négy év jórészt a választóközvet lakóival való megismerkedésről szólt. Tudta, hogy a jelenlegi kormányzás és politikai helyzet, vagy éppen az ő személye nem mindenki kedve szerint való – ezzel együtt próbálta mindenkivel megtalálni a közös hangot. Így sikerült eljutni odáig, hogy Felsőváros polgárai ma már megtalálják a problémáikkal.

A legendás felsővárosi zárkózottságról azt mondja: valóban létezik a mai napig, ezért sok tekintetben nehéz volt elfogadtatnia magát. Azért az átlagosnál könnyebben birkózott meg a feladattal, tekintve, hogy a 2010-es választások idején már hét éve igazgatta a Felsővárosi Általános Iskolát, vagyis nem volt ismeretlen a körzetben élők előtt. A siker egyik sarokkövének és nagy eredmények tartja, hogy igazgató-

sa alatt sikerült feltámasztani a bezárás szélén álló iskolát, amelyben a tanulók létszáma mára két és félszer annyi, mint igazgatói időszak kezdetén.

A képviselő megbízása első percétől kezdve fontosnak tartotta, hogy megmaradjon a városrész saját, erős identitása – mivel még él az a generáció, amelynek tagjai az eredeti, felsővárosi hagyományok gyakorlói voltak. Se-

gítségükkel még fel lehet idézni, életben lehet tartani Felsőváros múltját – ezért is fogalmazódott meg a felsővárosi tájház ötlete, amely a tervek szerint jövőre valóra is válik: az önkormányzati tulajdonú ingatlan múzeumként és közösségi események helyszínéül működik majd. Emellett a Felsővárosi Óvoda és az általános iskola nevelési programjában is fontos helyen szerepel a hagyományörzés, és három nyugdíjas klub is működik a választóközvetben – ezek egyike egy garázsban gyűjti az 1920-as évekből származó jellegzetes tárgyakat, bútorokat.

Felsőváros Székesfehérváron belül egy önálló közösség, amelynek tagjai természetesen a város polgárainak tekintik magukat. Földi Zoltán szerint éppen az a probléma, hogy a mostani idős generáció tagjainak távozásával, 15-20 év múlva éppen ez a közösségi érzés és hagyománytiszteltet veszhet el, alvó kertvárossá alakítva a városrészt. Ezért lenne fontos a mostani fiatalokat is megszólítani, és erősíteni bennük a közösség és a hagyományok iránti elkötelezettséget.

A hagyományörzés mellett természetesen a jelen problémái, feladatai is fontosak. A legnagyobb gondokat az utak és a járdák állapota okozza, bár a fejlesztés elkezdődött: az elmúlt években több utcát, kisebb-nagyobb járdaszakaszt és vízelvezetőt is sikerült rendbe tenni.

A képviselő keret sok mindenre nem elégszerencsére a Saára Gyula Program komoly segítséget jelent a munkálatok folytatásában. Feladat van bőven: legutóbb a Fürdő sor lakói jelezték, hogy nekik is útfelújításra lenne szükségük, az Attila utca felújítása még csak félig készült el, és jó néhány járda is helyrehozatalra szorulna még.

„Már nem csak egy hivatal vagyunk”

Könnyebben reagál a változásokra a Foglalkoztatási Főosztály

Három szakigazgatási szerv egyesüléséből jött létre 2015. április 1-jén a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály. A város több pontján fellelhető osztályok feladatkörei nem változtak – tudtuk meg Buday Attila főosztályvezetőtől, akivel egyebek mellett arról is beszélgettünk: egyre jobban nyitnak a lakosság felé, számos városi és megyei rendezvényen vannak jelen.

Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési, Közfoglalkoztatási, Munkaerő-piaci, Alapkezelő. Ebből a négy osztályból tevődik össze a Foglalkoztatási Főosztály az átszervezések után. Három szakigazgatási szervből jött létre: ez a Munkaügyi Központ, a Rehabilitációs-, illetve a Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv volt. „Ami nekünk a legfontosabb, hogy az ügyfelek, az állampolgárok ebből nem vettek észre semmit, tehát ugyanúgy zajlott, zajlik az ügyfélfogadás, az ügyek intézése, mint április 1-je előtt” – mondja Buday Attila.

A kialakult négy osztályon ugyanazokat a feladatokat végzik, mint eddig. A Munkaerő-piaci Osztályon belül két európai uniós projekttel is foglalkoznak, a Közfoglalkoztatási Osztályon további egy programmal. A szakmai munka irányítása, koordinálása a járási hivatalok foglalkoztatási osztályának irányításával történik.

Az osztályok különböző helyszíneken találhatóak a városban. A Munkavédelmi és Munkaügyi Ellenőrzési Osztály a Mátyás király körút 6-os szám alatt, a régi szakigazgatási szerv székhelyén működik. A foglalkozási rehabilitációval foglalkozó szakemberek a József Attila utca 42-ben dolgoznak, itt fogadják az ügyfeleket, illetve kijárnak a munkatársak Dunaújvárosba, Bicskére, Móra. A többi osztály pedig a régi Munkaügyi Központ helyén található a Sörház tér 1-es szám alatt. Fizikailag tehát külön, de egy szervezeti egységben működik a csapat.

A munkatársak együttműködését bizonyítja az is, hogy havonta, kéthavonta szakmai napokat, konzultációkat tartanak. „Az utóbbi időben például a közfoglalkoztatás kapcsán tartottunk elég sűrűn ilyen megbeszéléseket – mondja a főosztályvezető. – A belügyminisztériumban elhangzó információkat, tudnivalókat adjuk át a kollégáknak. Ha jogszabály-módosítás vagy új jogszabály lép életbe, akkor a jogász munkatársakat kérjük fel, hogy ismertessék ezek részleteit a többiekkel – mi ezt jogszabály-értelmezésnek hívjuk. Mindezek mellett több érdekes ügyet is megbeszélünk, amikor összeülünk. Például, ha előfordul problémás eset, amelyet az egyik osztály megoldott, azt itt bemutatják. Így, ha legközelebb találkozunk ehhez hasonló szituációval, akkor már van egy példa, hogyan oldhatjuk meg. Ezeket a szakmai napokon mind a nyolc Fejér megyei járási hivatal munkatársai részt vesznek, a vezetők is partnerek abban, hogy megosszák egymással tapasztalataikat.”

Számos székesfehérvári és megyei rendezvényen megtalálhatóak a Foglalkoztatási Főosztály standjai. Évek óta jelen vannak például a FEZEN-en, idén először pedig az EFOTT-on is várták a fesztiválózókat. Ezeket a rendezvényeken a szolgáltatásaikat mutatják be. Első alkalommal még kísérleti jelleggel jelentek meg a zenei fesztiválon, azóta minden évben meghívják őket a szervezők. Nem kellett hozzá más, mint egy asztal, egy számítógép, egy munkapszichológus és egy munkavállalási tanácsadó. „Amikor először kitelepültünk, egész délelőtt nem jött oda hozzánk senki. Megvallom őszintén, nem nagyon értettük, hogy miért. Mivel már harmadik éve megyünk a FEZEN-re, most már rutinosak vagyunk, csak délutántól található meg minket az érdeklődők. Kiderült ugyanis, hogy a fesztiválózókat délelőtt még alszanak az előző éjszakai mulatozás után. Idén az Ifjúsági Garancia Programmal és humán szolgáltatásaink bemutatásával várjuk a fiatalokat” – mondja Buday Attila.

Foto: Simon Rita

Meglepő módon sok az érdeklődő a szolgáltatásaik iránt még a fesztiválokon is. „Kivittük a táblánkat, és ennyit írtunk csak rá, hogy: álláskeresési technikák, önéletrajzírás, érdeklődés teszt. És jöttek az emberek – emlékezik vissza a kezdetekre a főosztályvezető. – Megtanítjuk az embereknek, hogyan kell egy önéletrajzot jól megírni, hogyan kell felvenni a kapcsolatot egy munkáltatóval, mondjuk telefonon, hogyan kell egy személyes interjút kérni úgy, hogy ne utasítsanak el a telefonban. Az érdeklődés tesztek is érdekesek. Ezeket pályaválasztás előtt állókkal szoktuk kitöltetni, de ugyanúgy egy felnőtt is elvégezheti a teszteket. Sokszor meglepődnek az eredményen,

hogy teljesen más beállítottságúnak gondolták magukat, vagy esetleg teljesen más szakmában dolgoznak, mint amit a teszt mutatott. Ezeket kívül megismertetjük őket az európai uniós projektjeinkkel, megmutatjuk milyen lehetőségek vannak, ha valaki belép egy ilyen programba. Tulajdonképpen a kitelepüléseink révén könnyebben eljutnak az információk az emberekhez, mint például ügyfelezés közben. Megmutatunk ezáltal a civil életben is. Még mindig hivatal vagyunk, mert jogszabályok alapján dolgozunk, de szerintem könnyebben reagálunk a változásokra.”

Simon Rita

Nem változott az érdemi ügyintézés

A kormányhivatalok közigazgatási átalakítása több szervezeti egységet is érintett Fejér megyében. A korábbi Szociális és Gyámhivatalból, valamint az Igazságügyi Szolgálatból jött létre a Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály. Az ügyfeleknek jó hír az, hogy az érdemi ügyintézés nem változott. Dr. Szabó Alíz főosztályvezetővel beszélgettünk.

– Milyen változások történtek a Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályon?

– Lényeges változás, hogy a közigazgatási feladatok végrehajtásának egyszemélyi felelősei a kormány megbízottak lettek, nekik felelnek a főosztályvezetők, mint én is. Az ügyfelek szemével nézve a különbségek inkább technikai jellegűek: hova fordulhatnak, mi az új elnevezése a korábbi szakigazgatási szerveknek, azok hol találhatóak meg, változott-e a döntéshozók személye. A jó hír az, hogy az érdemi ügyintézés nem változott. Az általam vezetett szervezeti egység dolgozói ugyanazokat a feladatokat látják el, amit eddig is. A korábbi Szociális és Gyámhivatal és az Igazságügyi Szolgálat változatlan hatáskörrel és feladatokkal működik, csak más elnevezéssel. Továbbra is megyei hatáskörű szervezeti egységről van szó.

– Vannak új feladataik?

– A lakáscélú állami támogatással kapcsolatos feladatokat átvették a kormányhivatalok a korábbi ügygazdától, a Magyar Államkincstártól. Ez kibővült az eddig ismert állami támogatási formák mellett a CSOK, azaz a családok otthonteremtési kedvezményeivel kapcsolatos feladatokkal, amelyeket már mi látunk el. Küszöbön áll még egy új megbízás: a természetes személyek adósságrendezésével kapcsolatos eljárás – az erről szóló törvény 2015. szeptember 1-jén lép hatályba. A fizetésektelen helyzetbe került

Foto: Tóssóki Attila

családok számára nyújtanak majd segítséget a munkatársaim.

– Milyen ügyekben fordulhatnak Önökhöz az ügyfelek?

– Szeretnénk tevékenységet folytatni. Én azt ajánlom, hogy a kormányhivatalok.hu weboldalon érdemes körülnézni. Ott minden információ megtalálható arról, hogy mely ügyekkel melyik szervhez, osztályhoz kell fordulni. Az Igazságügyi Osztályon pártfogó felügyelői tevékenység folyik, valamint áldozatsegítési, jogi segítségnyújtási és állami lakáscélú támogatással

foglalkozó ügyintézők állnak rendelkezésre. A Szociális és Gyámügyi Osztály dolgozói ugyanúgy, ahogy eddig, megyei hatáskörű feladatokat látnak el, másodfokú szervként is működnek.

– Minden osztály egy helyen található?

– Sajnos nem. Az Igazságügyi Osztály egy része a Sörház téren működik, a lakástámogatással kapcsolatos feladatokat továbbra is a Magyar Államkincstár épületében intézhetik az ügyfelek, a Piac tér 12-14-ben található a Szociális és Gyámügyi Osztály. Remélhetőleg nemsokára egy épületben lesz az összes osztályunk, ezáltal

könnyebb lesz az ügyfelek fogadása is, kényelmesebbé válik az ügyintézés.

– Meglehetősen nagy nyomás nehezedhet az ügyfélszolgálatos munkatársakra, az eddig elmondottak alapján.

– Igen. A feladatainkból adódóan kivétel nélkül olyan ügyfeleink vannak, akik nem egyszerűen hatósági ügyet jönnek intézni hozzánk, hanem egy kifejezetten elnehezült élethelyzetben lévő, mind lelkiileg, mind pedig szociálisan segítségre, támogatásra szoruló emberek. Türelmetlenek, nem csak velünk, hanem egymással szemben is, az ügyintézésre várakozás közben. Nem egyszerű szeretettel kezelni őket, és ellátni az igényeiket. Büszke vagyok a munkatársaimra, hogy ennyi leterheltség mellett is maximálisan ellátják feladataikat.

– Alkalmaznak egy módszert, a mediációt. Mit jelent ez, mire lehet használni?

– A mediáció közvetítést jelent, a helyreállító igazságszolgáltatás része, a büntetőeljárásban használjuk. Jogszabály határozza meg, hogy mikor élhet a mediáció eszközével az ügyész és a bíróság, ők döntenek el, hogy mediációs eljárásra utalnak-e egy ügyet. Amennyiben ez megtörténik, akkor a pártfogó felügyelő ügyintézők mediátorként vesznek részt a közvetítői eljárásban. A módszer lényege, hogy amire nincs idő a tárgyalóteremben a büntetőeljárás során, az itt megtörténhet. Vagyis elmondhatja a sértett azt, hogy az őt ért bűncselekmény lelkiileg, pszichésen milyen folyamatokat indított el benne, milyen kára keletkezett, hogyan élte ezt meg. A bűnelkövető pedig hallhatja, milyen hatása van az általa elkövetett bűncselekménynek, és lehetősége van arra, hogy jóvátegye mindezt a sértett felé, akár erkölcsi, akár anyagi kártérítés formájában.

Simon Rita

Segítség a fogyatékossgal élőknek

A mikor egy fehérvári azt hallja, hogy „autizmussal élő ember”, akkor menten a Más Fogyatékos Gyermekért Alapítvány jut az eszébe. A szervezet tizenhét éve van jelen a városban, munkájával megkönnyíti a fogyatékossgal élők mindennapi életét. Pár éve újabb feladatköröket is ellát az alapítvány úgy, hogy közben megmaradtak az eddigi szolgáltatásai, amelyeket a Móri út 16. szám alatti irodában vehetnek igénybe az érintettek.

– Amint látja, a helyiség minden része külön funkció szerint van berendezve az oda tartozó eszközökkel, kevés játék és azok rendezetten vannak a polcokon. Ugyanis az eltérő fejlődésű gyermek nehezen tudja feldolgozni, ha túl sok információ éri őt. Az ilyen helyzet sokszor zavaró lehet a számára, nem tudja, mit csináljon, és hogyan reagáljon rá. Éppen ezért az autizmussal

Mahlerné Köfner Anikó, a Más Fogyatékos Gyermekért Alapítvány kuratóriumának elnöke nem dolgozik az alapítványnál – 1984 óta, a végzettségének megfelelően pszichopedagógia szakos gyógypedagógusként tevékenykedik, és neveléstudomány szakos bölcsész végzettségét az oktatás-nevelés kutatás területén hasznosítja. Ahogy ő mondja: „Ez egy társadalmi megbízatás: önkéntesként végzem az alapítvány irányítási feladatait. Pályázatok írok, azok elnyerése esetén egy-egy részfeladatot elvállalok, de nem ide köt a földlámom. Jelenleg egy állami tulajdonú nonprofit kft. projektjében vagyok vezető szakértő. A kora gyermekkori intervencióhoz, illetve a korai fejlesztéshez kapcsolódó szolgáltatás és intézményfejlesztés a feladatom.”

élő gyerkőcök foglalkozásait számukra támogató környezetben szervezzük, fokozatosan bővítjük a tevékenységi lehetőségeket, és megtanítjuk őket arra is, hogyan válasszanak játékot, kedvenc tevékenységet, és azokat hogyan cserélik másokra – mutatja lelkesen az egyik terápia szoba berendezését Mahlerné Köfner Anikó, az alapítvány kuratóriumának elnöke.

– Mi hívta életre ezt az alapítványt?

– Én 1984 óta dolgozom gyógypedagógusként Székesfehérváron, és 1993-ban kezdtem el autizmussal élő gyermekekkel foglalkozni. Akkoriban nem voltunk sokan ezen a szakterületen, de akikkel együtt dolgoztunk, elhatároztuk, hogy kiegészítjük az állami szolgáltatásokat egy nonprofit szervezeti tevékenységgel. 1995-ben kezdtük az előkészítést, és akkori viszonylatban hamar, már 1998-ban bejegyzett szervezetként kezdtük meg a munkát.

– 1995-ben úttörőnek számított az alapítvány létrejötte?

– Az autizmus, mint állapot nagyon régóta ismert. Városunk az elsők között volt hazánkban, ahol elindult az autizmusspecifikus ellátás. A 90-es években Székesfehérváron szülői kezdeményezésre jött létre az első autista csoport. 1993-ban az Arany János Iskola kihelyezett csoportjaként – a Zombori úton, a Szívavány Óvoda melletti épületben – már két csoport működött. A szakemberek elhatározásából 1998-tól speciális eszközökkel, felszerelésekkel, szülősegítő szolgáltatásokkal, szakirodalmatár kialakításával, konferenciák, képzések szervezésével egészítjük ki a helyi szolgáltatásokat. Ezek a tevékenységek mind a mai napig zajlanak, és a szakmai közösség meghatározó tagjai ugyanazok, mint a kez-

detekkor. Az utóbbi években fiatal kollégák is csatlakoztak a csapatunkhoz, így biztosított az utánpótlás is.

– Mire figyeljen a szülő, melyek lehetnek az autizmus jelei a gyermekben?

– Az autizmus az idegrendszer fejlődésének működési zavara. Az a tapasztalatunk, hogy a szülők időben, korán felismerik, ha az ő gyermekük nem úgy fejlődik, ahogyan az általában várható. Sokat fejlődött az évek során a szakmai szemlélet és hozzáállás, de még napjainkban is előfordul, hogy azt mondják a szakemberek az aggódó szülőnek: „Jaj anyuka, majd kinövi ezt a gyereket!” A szülők sok jelből észrevehetik, ha a születéstől három éves korig gyermekük fejlődésével kapcsolatban valami nincs rendben: a gyermek beszédének kialakulása késik, gyakran szokatlan hangokkal vagy mozgással fejezi ki magát; a nevére vagy kézmozdulatokra, gesztusokra nem reagál. Nem nagyon figyel olyan tárgyra, amiket mások mutatnak neki, és nehéz számára másokkal ugyanarra a dologra figyelnie. Általában hiányzik a kölcsönösség, nem élvezzi a társas és játékhelyzeteket, gyenge a játékkészsége és kevés a mozgásos utánpótlás.

– Miben tud segíteni az alapítvány?

– Az autizmussal élő gyermekek fejlődésében nagyon jelentős javulás érhető el különböző autizmusspecifikus módszerekkel, eszközökkel és a szülők bevonásával. Minden szülőnek fontos tudnia: annál jobb a gyermek és a család számára, minél előbb felismerik a szakemberek a gyermek fejlődésének problémáit. Mi abban segítünk a szülőknél az alapítványban, hogy a családok, a kisgyermekesek időben szakemberhez kerüljenek, mert a korai fejlesztés révén nagyobb

eséllyel találhatja meg a helyét egy kisgyermek a kortárs közösségben. Rendszeres szülősegítés és tanácsadás formájában segítjük hozzá a szülőket, hogy megértsék, milyen okok rejlenek az eltérő fejlődés, az autizmus hátterében, és szülőként hogyan segíthetik gyermekük fejlődését. Illetve lehetővé tesszük, hogy a szülők kapcsolatot alakítsanak ki, és tapasztalataikat megoszthassák a szülőtársakkal.

– Hogyan zajlik az autizmussal élő gyermekek fejlesztése?

– Az utóbbi években a Fehérvár Travel Alapítvány nyújt nekünk támogatást ahhoz, hogy folyamatosan hozzáférhetőek legyenek a családok számára a szolgáltatásaink. A szülők előre bejelentkezve fordulnak hozzánk, gyermekük számára egyéni felmérést, egyéni és kiscsoportos fejlesztést, gyógypedagógus, pszichológus és alkalmanként szakorvos segítségét, tanácsát tudják igénybe venni. A fejlett ellátórendszerrel rendelkező országok gyakorlatában az autizmushoz értő szakemberek ott vannak a családok körül, támogatják a szülőket – és mi is ezt a gyakorlatot valósítjuk meg. Nem csak egyéni helyzetben próbáljuk a gyerek fejlődését elérni, hanem az otthoni tevékenységek szervezéséhez is segítséget nyújtunk, hiszen a gyermek élete nagy részét a családjával tölti. Ezért vonjuk be a szülőket, nagyszülőket az egyes nevelési helyzetek megoldásába, és segítséget nyújtunk ahhoz, hogy bizonyos problémákat hogyan előzzenek meg a mindennapokban. Igény esetén a kisgyermekes intézményes nevelésében résztvevő pedagógusok számára is felkészítést és tanácsadást biztosítunk. Hiszen a gyermekek fejlődését az segíti, ha a környezetükben a szülők és a pedagógusok összehangoltan, ugyanolyan megközelítéssel dolgoznak. Egy gyermek számára rendkívüli nehézséget okoz, ha egyik-másik helyzetben eltérő bánásmódban részesül. Mi az alapítványban azért dolgozunk, hogy a családok, a gyermekek aktívan tudják élni minden napjaikat.

– Pár éve bővült az alapítvány feladatköre.

– Az Emberi Erőforrások Minisztériuma kiírt egy pályázatot megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház működtetésére. Mivel mindig is nagyon hasonló alaptevékenységeket végeztünk – például szakembereknek adtunk át információkat, tapasztalatokat cseréltünk, szülőket segítünk, konferenciákat szerveztünk, programokon keresztül érzékenyítettük a helyi közösségek tagjait –, ezért úgy gondoltuk, mi is megpályázzuk. Ennek eredményeként 2012 óta működtetjük a Fejér Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Házak országos hálózata tagjaként az irodát.

– Milyen szolgáltatásokat nyújtanak?

– Az iroda honlapján, a www.fejer-eselyteremtes.hu címen elérhető a nyitva tartási idő és az Egyenlő Bánásmód Hatóság fogadóóráinak időpontja is. Az iroda információkat tud nyújtani működő intézményekről, szolgáltatásokról, szakemberekről és a hazai ellátórendszer működési részleteiről. Kiemelt fontosságúak az óvodákban és iskolákban szervezett esély órák, a szemléletformálás, a családi programok szervezése, fontos információk közvetítése, együttműködésben a megyében működő intézményekkel és civil szervezetekkel.

Simon Rita

Programajánló

FEHÉRVÁRI KULTÚRKORZÓ

Ciszterci templom előtti tér / Városház tér / Hotel Magyar Király előtti tér

Júniustól augusztusig minden péntek és szombat este újra zenei produkciók költöznek a belvárosba. Idén három helyszínen élvezhetjük a népszerű előadók, helyi formációk, iskolai együttesek különleges koncertjeit nyárestéknként.

Július 29-31.

17:00 Városház tér, Török-kút:
FEZEN meglepetés

Augusztus 1.

17:00 Városház tér, Török-kút:
FEZEN meglepetés

19:00 Hotel Magyar Király előtti tér:
VII. Bodajki Jazz Tábor záró koncertje
Közreműködnek a tábor növendékei és tanárai. Művészeti vezető: Bágyi Balázs

Augusztus 7.

19:00 Ciszterci templom előtti tér:
Mike Krisztián – Marjai László
20:00 Városház tér:
Shodeinde Dorka – Csóka Péter
21:00 Hotel Magyar Király előtti tér:
Hámori János Trió

Augusztus 8.

19:00 Ciszterci templom előtti tér:
Shortstory Zenekar
20:00 Városház tér:
Kovács-Farkas Dávid – Szabacsai Nándor
21:00 Hotel Magyar Király előtti tér:
Szabó Kálmán

Július 31.

NYÁRESTI VIGALOM

Öreghegyi Közösségi Ház, Fiskális út 93.
A 20 óraor kezdődő koncerten musical és operett dalokat hallgathatnak Buch Tibor, Göth Péter, Köllő Babett és Mádi Piroska előadásában. Az est vendége: Kalocsai Zsuzsa és táncára.

Augusztus 7-9.

MAGYARORSZÁG 120. ATLÉTIKAI BAJNOKSÁGA

Regionális Atlétikai Központ, Bregyó köz 1.
A 120. Atlétikai Magyar Bajnokság rendezését idén is az Alba Regia Atlétikai Klub nyerte, így ismét Székesfehérvár lesz az országos rendezvény házigazdája.
A belépés díjtalan, a verseny programja, eredményei és képei a www.arakatletika.hu oldalon érhetőek el.

Augusztus 10-14.

NYÁRI KALAND A VÁROSI KÉPTÁR – DEÁK GYŰJTEMÉNYBEN

Városi Képtár – Deák Gyűjtemény / Heted-hét Játékmúzeum

A programra azokat a gyerekeket várják, akik szívesen megismerkednének a különböző művészeti korszakokkal, stílusokkal és eszközökkel, legyen az grafit, akvarell, pasztell vagy szén. A program zárásaként, az utolsó napon kiállítás nyílik, melyen a szülők, hozzátartozók tekinthetik meg a gyerekek alkotásait. Jelentkezni a muzped@deakgyujtemeny.hu címen vagy személyesen a Városi Képtár – Deák Gyűjtemény épületében lehet.

Augusztus 3-5.

ALBA REGIA FESZT

Idén is Székesfehérvárra költöznek három napra a jazz, blues és swing világhírű külföldi és magyar művészei, és belekóstolhatunk az újabb generáció produkcióiba is.
A fesztivál részletes programját lapunk 6. oldalán olvashatják.

„Ez a város él, és ezért folyamatosan gondozni kell...”

Bozai István még az intézményi időszakban, 2008. novemberében került a Városgondnokság élére. Javaslatára – a város közgyűlésének támogatásával – az intézmény a következő év júliusától gazdasági társasággá alakult. Munkakörének pontos megnevezése most: a Városgondnokság Kft. ügyvezető igazgatója – de inkább a „lánykori nevét”, a városgondnokot használja, mert szerintem nagyon jól kifejezi a feladatot, amit kollégáival végeznek.

– Mi vagyunk a városban a „melós szervezet”, polgármester úr is munkaszervezetnek nevezett minket az egyik vezetői értekezleten – meséli Bozai István. – És ez pontosan így van: mi nem találunk ki koncepciókat, hanem megkapjuk a feladatot és végrehajtjuk. Olyanok vagyunk, mint egy házmester – csak itt a házhoz tartozó udvar önmagában hárommillió négyzetméteres.

– Ha minden rendben a házzal, akkor a lakók azt se tudják, hogy a házmester a világon van. Bármilyen probléma esetén viszont kap hideget-meleget.

– Ez itt is így van. Hiszen mi olyan dolgokat csinálunk, amiknek a megítélése nagyon szubjektív: például, hogy tisztaság van-e a városban, vagy nincs. Száz százalékban sose lesz, mert mindig van valaki, aki eldobja a csokipapírt – hogy csak a legenyhébb dolgot említsem... Olyanok vagyunk, mint egy háziasszony: ha folyamatosan takarít otthon, akkor természetes, hogy minden ragyog – de ha abbahagyná egy hétre, az nagyon meglátszana.

– Van olyan, hogy utoléri magát a cég? Olyan dolgokban, mondjuk, mint a fűnyírás: mire végeznek egy lakótelepen, már lehet is menni újra.

– A fűnyírás időszaka tényleg elég megterhelő, mert nagyon nagy a terület, ráadásul elég változatos terepviszonyokkal: mászókák, villanyoszlopok, padok – és persze az autók, amikre próbálunk nagyon vigyázni, de nem mindig sikerül. Májusban, júniusban sokszor keresnek minket az

allergiások, a kutyások, és értem is a gondjaikat – de attól még hárommillió négyzetméterről beszélünk. És ne felejtjük el, hogy a saját háza előtt mindenkinek magának kellene nyírnia a fűvet – ez se mindig van így. A kisebb utak mellett nagyobb a fegyelem, de a főutaknál, lakótelepeken és a kereskedelmi egységek egy részénél nem nagyon akarják betartani ezt a szabályt.

– Gazdasági társaságként könnyebb működni, mint intézményként?

– Igen, minden tekintetben. Az intézményi státuszt nyilván nem tudtuk teljesen levetkőzni, mert közfeladatot látunk el, magas támogatással: a bevételeink kétharmadát-háromnegyedét az önkormányzat adja. Mégis: sokkal rugalmasabban tudunk gazdálkodni a létszámmal, a bérekkel, a közmunkások foglalkoztatásával. Így sem egyszerű, mert gyorsan változik a gazdasági környezet: 2008-ban egy mély gazdasági válságban kezdtünk, rengeteg közmunkással, meg az iparból elbocsátott emberekkel. Most viszont annyira beindult a gazdaság – aminek közzgazdászként én is örülök –, hogy bizonyos bérszint alatt már nem találunk szakembert az egyre növekvő számú feladatokra.

– 2008 óta nagyon sok minden változott a cégnél. Mire a legbüszkébb?

– Magára a cégre. Amikor kezdtünk, akkor ez egy nyolcvan fővel működő intézmény volt. Ahhoz képest ma már lényegesen nagyobb a cég, hatalmas infrastrukturális igényrel – azzal együtt, hogy a kollégák hatvan százaléka fizikai munkás, tehát nem egy hatalmas vízfejet kell néhány embernek eltartania. Telephelyek kellene, gépek, eszközök, autók – emiatt pedig önálló flottakezelésre, logisztikára van szükség. De nem állunk rosszul: év végére kialakulnak az ehhez szükséges bázisok, telephelyek.

– A pontos tervezés ellenére van-e valamilyen lemaradásuk?

– A parkgondozásban. Erről a területről közel hatvan közmunkás hiányzik egy kétszáz fős létszámból. Így nagyon nehéz tartani a tervezett ütemezést, akár a fűnyírás, akár a virággyások gazolását tekintve. Ezen kívül minden évben felújítottunk egy parkot: Zichy-liget, Petőfi Park és

Bozai István, a Városgondnokság Kft. ügyvezető igazgatója

– így tovább – ezek fenntartása pedig sokkal több energiát igényel. Igen komoly a vandalizmus által okozott kár, ezt nagyon nem szeretjük. Vasárnap reggelre például önálló disco-brigádokat hoztunk létre, amely fél teherautónyi szemetet szed össze, hogy ne kelljen hétfő reggelig benne járni. És akkor július elején még itt volt az a vihar, ami után pár hét alatt tudtuk a romok nagyját eltakarítani – de a teljes helyreállítás év végéig is eltarthat.

– Végzett és gyakorlott villamosmérnök-közzgazdászként annak idején miért pályázta meg ezt a pozíciót?

– Felkérés volt a város jelenlegi vezetői részéről. Korábban én a Sóstói Stadion beruházást irányítottam, meg az uszodát, tehát intézményi és beruházási tapasztalatom is volt. De megkerestem a város akkori polgármesterét is, és tőle is megkaptam a támogatást – mivel ezt a munkát nem lehet ellenzékben végezni, hanem csak teljes támogatottsággal. Meg persze úgy, hogy van egy nagyon jó törzsgárda – és nálunk ez adott.

– Egy cég indításakor nagy a tempó, a kitaratás, az energia. Aztán előbb-utóbb kell valami rendszer, mert különben nem lesz magánélet, nem lesz ebédidő – viszont lesz gyomorbag meg szívroham.

– Ez tényleg így működött. Gyorsak voltak a változások, és hamar rá kellett jönni, hogy a céget már nem lehet barkács módszerekkel üzemeltetni. Nem csinálhattam mindent én, még ha úgy is gondoltam, hogy én tudnám a legjobban megoldani. Kellott egy hierarchia, sőt, azóta már egy saját ellenőrző apparátus is szükségesé vált. Azt gondolom, a jól működő szervezet kiépítése úgy két éve megtörtént – most már „csak” működtetni kell.

– Akad azért még igazi kihívás?

– Én igazán azt élvezem, amikor történik valami váratlan, mert akkor nagyon pörög a munka. Meg építkezni szeretek nagyon. Amikor például kialakítunk egy óvodai vizesblokkot, és látszik a gyerekeken meg az óvónőknél, hogy ez tetszik, ez szép – akkor én is nagyon büszke vagyok. Ezek a dolgok hozzák meg a mindennapi örömet a munkában. És folyamatosan fejlődik a város, egyre fontosabb a minőség – elég, ha megnézzük a Belvárost: nem nagy, de európai színvonalú.

– Értéket teremteni? Ez a kulcsmondatt?

– Igen. Teremteni – és utána megőrizni. Mert ez a város él, és ezért folyamatosan gondozni kell.

Török Péter

Befejeződött a Várkörút felújítása

A Rákóczi út – Budai út közötti szakasz elkészültével befejeződött a Várkörút felújítása, az utat már teljes hosszában használhatják a gépjárművek, és a menetrend szerint közlekedő helyi járatos buszok is a régi útvonalon járnak.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata az „Új Belváros – Várkörút rehabilitációja” projektnek köszönhetően indíthatta útjára a Rákóczi út és a Várkörút felújítását. A Rákóczi úton a kopóréteg cseréje történt meg, valamint egy körforgalom és parkolószávok létesültek. Megújult a csapadékvíz-elvezető csatornarendszer, valamint a közműhálózat rekonstrukciója is megtörtént. Új járda- és útburkolat készült, és kiépítésre került a sávellválasztó támfalas középsziget, valamint egy körforgalmi csomópont. A közvilágítást is lecserélték, illetve kerékpársávot alakítottak ki, mindezek eredményeként a Várkörút látványa egészen megváltozott.

A Várkörút és környékének felújítási munkálatai még tavaly ősszel kezdődtek, az „Új Belváros – Várkörút rehabilitációja” pályázat keretében, melyre 567,5 millió támogatást nyert el Székesfehérvár a Közép-Dunántúli Operatív Program

„Fenntartható településfejlesztés” keretösszegekből. A pályázat alapvető célja a szűken vett belváros kiszélesítése, és az 1930-as évek fasorral díszített hangulatának megteremtése volt.

A 2014. szeptemberében indított, a Székesfehérvári Városfejlesztési Kft. kivitelezésében megvalósuló projekt a korábbi Belváros-rehabilitáció folytatása, mely a tavaly nyáron átadott Koronás Park projekttel, valamint a kormány-

határozattal elindított Árpád-ház programmal közösen, méltó környezetben kívánja megismertetni Székesfehérvár értékeit.

A város-rehabilitációs pályázati kiírások keretében Székesfehérvár önkormányzata eddig közel hárommilliárd forint uniós pályázati forráshoz jutott a Belváros rehabilitációjának folytatásához, azaz a Fő utca rekonstrukciójához, valamint a Szociális város-rehabilitáció Százaz-

rethen elnevezésű projekt megvalósításához. Az elmúlt években a Belvárosban és környékén számos fejlesztés zajlott: a Hiemer-háztól a Bregyó-közig láthatóak az eredmények. A Várkörút felújítását támogató pályázati forrásnak köszönhetően pedig a fejlesztés a Rákóczi út, a Lakatos utca és az Arany János utca irányába is folytatódhatott.

A pályázatban köztisztviselők funkciójának erősítését támogató fejlesztések is helyet kaptak: így a Városház tér 2. épületének külső felújítása és akadálymentesítése, a Városháza előtti pódium és lánckorlát felújítása, valamint a Belvárosi Brunsvik Teréz Óvoda külső felújítása. A pályázattól függetlenül, de ahhoz kapcsolódva, a kivitelezési munkálatokat megelőzően és azokkal párhuzamosan víziközmű korszerűsítés is zajlott a felújítással érintett területeken. A rekonstrukció közel bruttó 86 millió forint értékű önkormányzati fejlesztés keretében történt, és a Vízgazdálkodási Fejlesztési Alap terhére valósult meg. A munkálatok során a Rákóczi úton és a Várkörúton több mint nyolcszáz méter ivóvíz vezetékét és közel négyszáz méter hosszúságú szennyvíz vezetékét cserélték ki.

Elbontották a Széchenyi út 76/A épületet

Székesfehérvár önkormányzata határozott lépéseket tett a tulajdonában álló Széchenyi út 76. szám alatti, hosszú évek óta súlyos gondokat okozó ingatlan sorsának rendezése ügyében. A telken álló, szociális bérlakásoknak helyet adó két épület közül az „A” tömböt már elbontották, a bérleti jogviszonnal rendelkezőknek a város más pontjain ajánlottak lakhatást, és rövidesen sor kerül a „B” épület elbontására, majd az ingatlan eladására és a terület hasznosítására is. Az ebből származó bevételt szociális bérlakások felújítására fordítja a város.

A szakmai egyeztetések után határozott lépések megtétele mellett döntött Székesfehérvár önkormányzata a Széchenyi út 76. szám alatti ingatlan, az itt található két lakótömb helyzetének rendezését illetően. Az összesen 26 szociális bérlakásnak helyet adó épületek leromlott műszaki állapotára, egyes lakók magartási problémáira, valamint a környéken élőktől és működő vállalkozásoktól érkezett nagyszámú bejelentésre való tekintettel felmerült az egyik, vagy mindkét lakótömb bontásának és az ingatlan hasznosításának lehetősége, figyelembe véve a környezet ipari jellegét.

Az előkészítéseket követően nemrég elbontották a tizenegy lakásos „A” épületet, melynek főként félkomfortos lakásaiban az egészséges életvitelre teljesen alkalmatlan körülmények uralkod-

tak. Az önkormányzat ugyanakkor fontosnak tartotta, hogy megfelelő módon rendezze a bérleti jogviszonnal rendelkezők lakhatását, így módon két személy a Mészöly Géza utcai Garzonházban, illetve a Hübner András utcában kapott a korábbinál előnyösebb fekvésű és magasabb komfortfokozatú cserelakást. Két jogcím nélküli lakáshasználót a szomszédos „B” épületben helyeztek el, négy, ugyancsak jogcím nélküli lakónak nem ajánlottak fel cserelakást, két önkényes lakásfoglalót kilakoltattak, egy lakás pedig üres volt.

„Székesfehérvár önkormányzatának hosszú évek óta egyértelmű szándéka, hogy az emberi életre teljesen alkalmatlan telepeket felszámolja a városban. Így történt ez a Móri úton, teljes átalakítás mellett a Hosszúsétatéren, és ennek a folyamatnak fontos állomása a Széchenyi út 76. szám alatti ingatlan is. Sok ok vezetett oda, hogy

az önkormányzat meghozta ezt a döntést. Aki akár kívülről, akár belülről látta ezeket az épületeket, azt tapasztalta, hogy a XXI. században ezek a lakások alkalmatlanok és méltatlanok az emberi tartózkodásra. A munkát folytatni fogjuk a Gyümölcs utcában, valamint a Széchenyi 76. alatt „B” épület későbbi felszámolásával” – nyilatkozta az eset kapcsán dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere, aki egyértelműen felhívta az érintett családok figyelmét

arra, hogy az önkormányzat jogszerűen járt el minden esetben, és ugyanígy tesz a jövőben is. Az ilyen és ehhez hasonló telepek néhány éven belül mindenképpen felszámolásra kerülnek, és minden olyan személy, aki ennek ellenkezőjét állítja, megtéveszti, becsapja a lakókat.

A „B” épület bontása után az ingatlant várhatóan értékesíteni fogják, a befolyó bevételt szociális bérlakások felújítására költik majd, a jogszerű lakáshasználók elhelyezését pedig továbbra is az önkormányzat biztosítja. A polgármester bízik abban, hogy mindez a környéken élők és működő vállalkozások megelégedését szolgálja. A városvezető ugyanakkor kiemelte: a város egyik legfontosabb értékét az álláslehetőségek adják, éppen ezért érthetetlen, hogy miért van több tucat betöltetlen munkahely a köz- és gazdasági foglalkoztatásban.

„A körzet életét, és a város egészét tekintve is fontos, ami az elmúlt néhány napon megvalósult a Széchenyi úton. Az „A” épületben olyan alacsony komfortfokozatú lakások voltak, melyek valóban élethetetlennek bizonyultak. A következő időszak legfontosabb feladata lesz a „B” épület sorsának megoldása és a terület hasznosítása” – hangsúlyozta Mészáros Attila, a terület önkormányzati képviselője. Ugyanakkor elmondta: a Hosszúsétatéri ingatlan tavalyi felújításával nagy előrelépés történt, a Városfejlesztési Kft-vel, valamint a Városgondnoksággal közösen kialakított lakások beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A képviselő köszönetét fejezte ki dr. Dienesné Fluck Györgyi tanácsnoknak és a Lakáscsoport munkatársainak, akik közreműködtek a ki- és átköltöztetések lebonyolításában. Korábban nagyon sok panaszos bejelentés érkezett, a legújabb fejleményeket és a terület rendezését azonban a lakók és a cégek is pozitívan nyugtázták.

forrás: www.okkfehervar.hu

Végéhez közeledik a „Gorsium, a kikapcsolódás antik szigete” projekt

Helyszíni bejárást tartott a sajtó képviselőinek jelenlétében a „Quies Gorsienze – Gorsium, a kikapcsolódás antik szigete” névű projekt állásáról Nádorfi Gabriella, a projektet koordináló Szent István Király Múzeum osztályvezetője, valamint Horváth Tamás, Tác polgármestere. Az érdeklődőknek beszámoltak a beruházás részleteiről, valamint a római kornak megfelelően kialakításra kerülő épületek jelenlegi építési fázisairól.

Tác polgármestere azzal kezdte tájékoztatóját, hogy elmondta, befejező szakaszához érkezik a projekt – ahhoz a szakaszhoz, amihez Tác Önkormányzata is hozzájárult. „A parkoló egyhektáros területét biztosítjuk a projekt számára, és ennek az építése fog most elkezdődni” – mondta el köszöntőjében Horváth Tamás. Ezt követően Nádorfi Gabriella, a projektet koordináló Szent István Király Múzeum osztályvezetője megköszönte mind Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának, mind Tác Önkormányzatának a régészeti projekt támogatását.

A bejárást során bemutatásra került annak a Freskósháznak a vázszerkezete, amely a II. század második és III. század első feléből származó lakószobákat mutatja majd be. Ugyancsak megtekintették az érdeklődők az ókori pincében kialakításra kerülő lakomaterem vázszerkezetét - itt a főzéshez és étkezéshez használatos tárgyakat állítják ki a jövőben.

Az ugyancsak építés alatt álló erődfal kapcsán Nádorfi Gabriella elmondta: „Ez egy műemléki rekonstrukció a IV. századból. A városfal a monumentalitást mutatja be a látogatók számára, aminek az érdekessége az lesz, hogy a fal tetejére egy kilátó kerül, ahonnan Gorsium egész területét be lehet látni.” Kialakítanak egy legyező alakú saroktoronyt, illetve két oldaltoronyt is – a várfal hátteret biztosíthat az egyes ókori színházi darabok előadásaihoz, melyek a tervek szerint a jövőben rendszeresek lehetnek Gorsiumban.

A bejárást végén elhangzott: a munkálatokkal előre láthatólag össze végeznek, és akkor megnyílik a lehetőség a nagyközönség előtt is, hogy megújult környezetben tekinthessék meg a régészeti parkot.

Fehérvári Zenei Napok – 2015. július 29 - augusztus 1.

Székesfehérvár legnagyobb könnyűzenei fesztiválja hat helyszínen várja a rajongókat. A látogatók idein is csemegézhetnek majd a különböző zenei műfajok között a MÁV pályán felállított színpadokon. Jegyek vásárolhatók az online a www.fezen.hu weboldalon és a Fezen Ponton (Marosi Arnold utca 1.) Diákigazolvánnyal a jegyek kedvezményes áron kaphatók. További részletek: www.fezen.hu

NAGYSZÍNPAD

19:30	Halott Pénz	18:00	VL45		
21:30	Punnany Massif	20:00	Ivan & the Parazol		
Július 29. szerda	23:30	Brains	22:00	Anima Sound System	
18:30	GUS G	Július 30. csütörtök	00:00	Subscribe plays Ratm	
20:30	Black Label Society	17:30	Ocho Macho	01:30	DJ
22:30	Judas Priest	19:30	Kiscsillag	Július 30. csütörtök	
Július 30. csütörtök		21:30	Vad Fruttik	17:00	Manimal
18:30	Danko Jones	23:30	Hiperkarma	18:00	Septic Pain
20:30	Soilwork	Július 31. péntek		19:00	Prey
22:30	Sabaton	17:30	Kalapács	20:00	Fueled
Július 31. péntek		19:30	Subscribe	21:00	The Joxstix
18:30	Hooligans	21:30	Depresszió	22:00	Moby Dick
20:30	Magna Cum Laude	23:30	Sex Action 25	00:00	Dalriada
22:30	Ákos	Augusztus 1. szombat		01:30	DJ

Augusztus 1. szombat

17:30	Supernem
18:30	ROAD
20:30	LORD
22:30	HIM
23:30	Anna & the Barbies

KETTES SZÍNPAD

Július 29. szerda	17:30	The Biebers
	18:30	Wellhello

FEZEN CSARNOK

Július 29. szerda	17:00	The Trousers
-------------------	-------	--------------

19:00	Sleepless
20:30	Insane
22:00	Aurora
00:00	Hollywood Rose
01:30	DJ

FEZEN CABRIO

Július 29. szerda	12:00	Újraélesztő
	14:30	Slam Poetry
	16:30	Babel
	18:00	Kalef
	19:30	ED IS ON
	21:00	Good Time Boys
	23:00	A Nyughatatlan
	00:30	DJ

Július 30. csütörtök	10:00	Újraélesztő
	13:30	Zeneszöveg.hu kvíz
	14:30	Réz András
	16:30	Voler Mouche
	18:00	Exchanged
	19:30	E.V.M.
	21:00	Kovbojok
	23:00	SKA-Pécs
	00:30	DJ

Július 31. péntek	10:00	Újraélesztő
	13:30	Zeneszöveg.hu kvíz

14:30	Kocsmaszínház
16:30	Pythagoras
18:00	Margaret Island
19:30	Odett
21:00	Bohemian Betyars
23:00	Paradicsom
00:30	DJ

Augusztus 1. szombat	10:00	Újraélesztő
	13:30	Zeneszöveg.hu kvíz
	16:30	Dust
	17:30	Zombori
	18:30	Takáts Eszter
	20:00	Eleven Hold
	21:30	Passed

23:00	Gypo Circus	
00:30	DJ	
KARÁM		
Július 29. szerda	01:00	DJ Extinction

Július 30. csütörtök	01:00	Paraba Beat Papával
----------------------	-------	---------------------

Július 31. péntek	01:00	DJ
-------------------	-------	----

Augusztus 1. szombat	01:00	DJ
----------------------	-------	----

Alba Regia Feszt AUGUSZTUS 3-5.

Idén is Székesfehérvárra költöznek három napra a jazz, blues és swing világhírű külföldi és magyar művészei, és belekóstolhatunk az újabb generáció produkcióiba is.

AUGUSZTUS 3., HÉTFŐ

Zichy liget Nagyszínpad

17:00 Fehérvári Big Band
19:00 Peet Project
21:00 Sirius Legacy

Hotel Magyar Király előtti tér

21:00 Electro Deluxe

A világ egyik legsikeresebb soul-funk csapata, az Electro Deluxe is fellép az idei Alba Regia Fesztben.

A koncert Székesfehérvár városa támogatásának köszönhetően ingyenes, a korábban megvásárolt jegyek árát visszatérítik, az Interticket hálózatán vásárolt jegyek értékét visszautalják. Akik személyesen vásároltak, a vásárlás helyszínén visszaválthatják jegyeiket.

Szent István Király Múzeum kertje

17:00 Kodolányi Nap
19:00 Loop Doctors

AUGUSZTUS 4., KEDD

Zichy liget Nagyszínpad

17:00 Hot Jazz Band
19:00 Balázs Elemér Group
21:00 Pribojszki Blues Band

Szent István Király Múzeum kertje

18:00 Z-Sharp
19:00 Vörös-Gudics-Szumper
21:00 Kelemen Angelika Trio

AUGUSZTUS 5., SZERDA

Zichy liget Nagyszínpad

17:00 In Line Group
19:00 Eric Essix's Move Trio
21:00 Vörös Janka E-series

Szent István Király Múzeum kertje

17:00 Pozsár Trio
19:00 Duola
21:00 Borbély Trio

A fesztivál koncertjei ingyenesek.

További infó: www.albaregiafeszt.hu

Közműcsere és teljes útfelújítás a Rozgonyi Piroska utcában

A hónap elején megkezdődött a Rozgonyi Piroska utcában a ivóvíz és a szennyvízcsatorna vezeték cseréje és az ezt követő teljes útfelújítás. A kivitelező végzett az ivóvíz fővezeték cseréjével, és most következnek a házi bekötések cseréi. A szennyvízcsatornát is felújítják, ami 3,5 méterrel van a felszín alatt. Ha végeztek a vezeték és a házi bekötések cseréjével, kezdődik az utca új burkolatának az építése. A munkával várhatóan ősz elején végeznek majd.

Várhatóan még idén elkezdődik egy régen várt munka is a környéken, az A-0-0-ás csapadék gyűjtő továbbépítése. Ez a 180 centiméter átmérőjű, hatalmas csővezeték a Zámoly utcai körforgalomig már korábban megépült, és az IKV volt üveges műhelyén, illetve a Kertalja utca 8-as számú önkormányzati ingatlanon keresztül éri majd el a Koppány utca alját. A vezetékrendszer a felsővárosi csapadékvíz elvezetés miatt rendkívül fontos. A 220 méter hosszú csőhálózat kivitelezése várhatóan 2016 első felében készül el, a munka közbeszerzése már elkezdődött, és ősz elején szeretnék kezdeni a kivitelezési munkálatokat.

forrás: szekesfehervar.hu

Újabb megállapodás a duális képzésről

Az Alcoa-Köfém Kft. együttműködési megállapodást kötött az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karával a gyakorlati képzések biztosítására, a 2016 szeptemberében Székesfehérváron induló gépészmérnök, villamosmérnök és mérnök-informatikus duális mérnökképzések keretében. A megállapodás célja, hogy a hallgatók leendő szakképzettségüknek megfelelő munkahelyen össze tudják kapcsolni az egyetemi elméleti képzésen tanultakat a gyakorlati képzőhelyen szerzett ismeretekkel. A hét félév alatt a hallgatók tanulmányi idejük felét az egyetemen, a másik felét a vállalatnál töltik, fejlesztve a szakmájuk gyakorlásához szükséges munkavállalói kompetenciáikat, együttműködési és innovációs készségeiket.

A szerződést a 2016 szeptemberében induló képzésekre kötötte meg az egyetem és a vállalat, bízva abban, hogy az együttműködés hosszabb távon is sikeres lesz a felek között, és fontos szerepet játszik a vállalat szakember-utánpótlásának biztosításában. Az egyetem a vállalattal szoros együttműködésben fogja kialakítani a három szak tanrendjét - biztosítva, hogy a hallgatók a lehető legtöbb időt tölthessék a vállalatnál. A duális képzés gyakorlatának megfelelően a vállalat összfelhirdeti meg ezt a lehetőséget, és a cég vezetése azt várja, hogy komoly verseny alakul majd ki a jelentkezők között a felvételi eljárás során.

„A duális képzésben való részvételt a munkaerő-piaci stratégiánk kiemelt elemeként kezeljük, és nagy várakozással tekintünk afelé, hogy székesfehérvári diákok fognak az Alcoa-Köfémhez jelentkezni, akikre majd hosszabb távon is számíthatunk tehetséges és jól képzett munkavállalóként” – nyilatkozta Katus István, az Alcoa országigazgatója.

Dr. Györök György, az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karának dékánja szerint: „A mű-

szaki felsőoktatás esetében a klasszikus tudomány közvetítő misszióján túl kiemelt fontosságú, hogy az ipar által megfogalmazottak alapján szolgáltató egyetem legyen. Alapvető cél kell, hogy legyen a gyorsan változó tudásbeli igényekre valós oktatási, tartalmi, módszertani és formai válaszokat adni. Általában nagyon fontos az oktatás és az ipar közvetlen kapcsolata.”

Az együttműködés létrejöttét méltatta dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere is. „A magyar kormányhoz hasonlóan városunk is a duális képzésben látja a jövőt, amely mind a programba bekapcsolódó cégek, mind a felsőoktatásban résztvevő fiatalok hosszú távú érdekeit szolgálja. Székesfehérváron szinte minden iparág és minden vállalkozási forma megtalálható - amiből hiány van, az a szakképzett munkaerő. Éppen

ezért támogatja az önkormányzat is a duális képzés fejlesztését és a városban létrejövő együttműködések erősítését.”

Az Alcoa-Köfém Kft. az Alcoa Alapítvány támogatásával már több éve működtet olyan sikeres középiskolai szakköri jellegű programokat, amelyek a diákok elhelyezkedését segítik elő. A Váci Mihály Ipari Szakképző Iskolában a szakkörön

résztvevők egy speciális, az Alcoa mérnökeinek segítségével összeállított tananyagot kapnak, amely az alumínium megmunkálással kapcsolatos. Ugyancsak a támogatásnak köszönhetően a Belvárosi I. István Középiskola diákjai betekintést nyerhetnek a nemzetközi számviteli alapelvekbe, valamint angolul és németül is gyakorolhatják leendő szakmájuk különböző szakmai területeit.

Business Excellence közönségdíjat nyert Székesfehérvár

Újabb jelentős elismeréssel gazdagodott Székesfehérvár. A királyok városa a vidéki business city kategóriában elnyerte a közönségdíjat a Business Traveller Hungary magazin által indított szavazáson. A Budapesten átvett elismerésről és a folyamatosan megújuló városi értékekről sajtótájékoztatót tartott Brájer Éva alpolgármester és F. Szegő Krisztina, a Székesfehérvári Turisztikai Kft. ügyvezetője.

A Business Traveller Hungary hazánk egyetlen, üzleti utazóknak szóló magazinja, amely négy évvel ezelőtt alapította meg a Business Excellence-díjat azzal a céllal, hogy a legkritikusabb és leginkább elfogulatlan közönség, maguk az üzleti utazók döntsék el, melyik szolgáltatóval voltak a legelégedettebbek, melyik teljesített az elvárható legmagasabb színvonalon. Idén tíz kategóriában adták át az elismeréseket a hivatásutazás területén dolgozó szolgáltatóknak. Díjazták a legjobb budapesti és vidéki business szállodát, illetve vidéki és budapesti éttermet, a legjobb corporate utaztatót, légitársaságot, autókölcsönzőt, rendezvényhelyszínt, vidéki business city-t, és a tavalyi évben piacra lépett sikeres, új turisztikai szolgáltatót. A szakmai zsűri által kiválasztott három jelöltön felül

a szavazók is voksolhattak egy-egy szolgáltatóra, így valamennyi meghirdetett kategóriában egy-egy közönségdíjat is átadtak az internetes szavazás alapján. Székesfehérvár ily módon kapta meg a közönségdíjat a vidéki „business city” kategóriában.

„A város nagyon büszke lehet erre az elismerésre, amely talán fontosabb és rangosabb a szakmai zsűri díjánál, hiszen a voksolás nem irányítottan

kiegészítő szerep, hiszen az üzleti vendégek hét közben töltik meg a szállodákat, míg a hétvége a turistáké.

A szakember hozzátette: Székesfehérvár üzleti vendégeinek jelentős részét az ipari parkokban működő multinacionális cégek adják. A vendégek nemcsak a szálláskapacitást használják ki, hanem a konferenciatermek kínálatát is. Élénkül a konferenciaturizmus, Budapestről egyre több, kisebb konferencia helyszínének választják Fehérvárt. A további fejlődéshez az infrastruktúra mellett fontos a kiváló ár-érték arány: az üzleti vendégek budapesti minőséget keresnek alacsonyabb áron. Nemcsak a szállodákra igaz ez, hanem a köréjük épülő szolgáltatásokra, a rendezvények helyszíneire és a vendéglátás minőségére is.

Brájer Éva alpolgármester méltatta a közönségdíjat, majd a kulturális turizmus és a folyamatos megújulás fontosságáról beszélt a sajtótájékoztatón. Hangsúlyozta: „Székesfehérvár történelmi Belvárosa páratlanul gyönyörű, már önmagában ennek megtekintésére is érdemes a városba látogatni. Izgalmas és érdekes a Fő utca 2013. évi megújulása, amely szintén fordulópont volt a vendégfogadás, a továbblépés szempontjából. Mint ahogy ezután a városi nagy, kiemelt rendezvényekkel is ráléphetünk a változás útjára, minden rendezvényünk igényes, magas színvonalú a maga kategóriájában. Az augusztusi Székesfehérvári Királyi Napok esetében a város történelmi szerepét hangsúlyozó programokkal várjuk a hozzánk érkező vendégeket. Így remélem, az üzleti turizmus mellett a kulturális turizmus is egyre erősödik városunkban. Bár nem tűztünk ki magunk elé elérendő statisztikai számokat, de hiszünk és valljuk, a városunk tiszta és rendezett, a kulturális intézményeink magas művészeti színvonalon kínálnak lehetőségeket, Székesfehérvár lakói pedig kedves, segítőkész szándékkal fordulnak a hozzánk érkezőkhöz. Nem hátránnyá, hanem kifejezetten előnnyé válik számunkra ezen a területen is a főváros és a Balaton közelsége.”

forrás: www.okkfehervar.hu

A világcsavargó

Egy porszem az idegenforgalom mókuskerekében. Így jellemzi magát Kálmán Pirooska, Székesfehérvár egyik első idegenvezetője. Szerinte a jó szakember ismérve az, ha minden helyzetben kedves, mosolyog, és az a mondat nem hagyja el a száját, hogy: „nem tudom”. Ötven évet töltött a pályán, melynek tapasztalatait, élményeit gyűjtötte össze az *Aztán Vigyázz Magadra És Írjál!* című könyvében.

„Engem úgy neveltek, hogy nem az fontos, kinek születettél, hanem az, hogy mi lesz belőled” – szögezte le beszélgetésünk elején Kálmán Pirooska, aki textilfestői munkáját hagyta ott az idegenvezetésért 1960-ban. Ebben az időszakban kezdődött az idegenforgalom szerveződése Székesfehérváron. „Gonda Istvánné Emikének köszönhetek mindent, ő volt akkoriban a Fejér Megyei Idegenforgalmi Hivatal vezetője. Angolul, németül, franciául beszéltem, az olaszt akkor tanultam, így jelentkeztem az iroda felhívására, amelyben idegenvezetőket kerestek. 1960-ban vizsgáztam, mint idegenvezető, az IBUSZ vizsgát 1961-ben tettem le. Az egy dolog, hogy valaki beszél idegen nyelveket, de egészen más egy csoportot vezetni. Sokat tanultunk arról, hogy hogyan kell egy vezetést megszervezni, de az első „bevetésem” mégis katasztrófa volt. Egy angol egyetemi tanár érkezett Fehérvárra a feleségével és lányával, miközben a férj előadást tartott, az anyát és lányát kellett szórakoztatnom. A tanultak szerint az elején bemutatkoztam, megkérdeztem, mi érdeklí őket, mennyi időt szánnak a városnézésre. Kiderült, hogy 1,5 órájuk van, és csak a gótikára kíváncsiak. Ledöbbsentem, hiszen Székesfehérváron csak egyetlen gótikus épület van, a Szent Anna kápolna. Mit csináljak velük másfél órán át? – merült fel bennem a kérdés. Nem látszódtatott rajtam a döbbenet, és az, hogy megoldhatatlan a kérésük, így elvittem őket a Romkerthez, ahol elmondtam, ha nem lettek volna a törökök, akiktől mi mentettük meg például az angolokat is, akkor most itt egy gótikus templom állna, nem egy rom. A továbbiakban is ebben a szellemben folytattam az idegenvezetést, és végül elvittem őket a Szent Anna kápolnához. Alig vártam, hogy végezzünk, majd közöltem Emikével, hogy kikészültem, én ezt nem csinálom, nem vagyok alkalmas idegenvezetőnek. Ő rábeszélte egy következő csoportra, és végül ott ragadtam.”

Ezután nem volt megállás, érkeztek a magyar, német, olasz és angol csoportok. Kálmán Pirooska bemutatta Székesfehérvár nevezetességeit a kül- és belföldi csoportoknak, kísérte az utasokat külföldre, és hazánk összes megyéjébe. „Annak idején nagyobb felelősség volt az idegenvezetőknél. Manapság már elképzelhetetlen az, hogy mi váltottuk ki a csoportos útleveleket, a költőpénz is nálunk volt, mi váltottuk át a határon és osztottuk ki az utasoknak. Gyakorlatilag 24 órás munka volt, hiszen mindvégig az utasok rendelkezésére kellett állni, és a felmerülő problémákról nem szerezhetek tudomást.”

Kálmán Pirooska (középen) egy csoporttal a Bazilika előtt 1978-ban. A háttérben a Szent Anna kápolna

Fotó: Nagy Norbert

„Az elején nyugatra abszolút nem lehetett utazni – emlékszik vissza Kálmán Pirooska – csak a keleti blokkba mehettek a kiváltságosok. Ami érdekes, hogy dél és észak felé nem volt semmi gond. Nekünk Jugoszlávia jelentette a nyugatot, nálunk például nem lehetett cernát, fonalat kapni, nem lehetett textiliát venni vagy kerékpárra lakatot. Ott viszont tele voltak az üzletek áruval, csodálatos boltokkal, és a határon való átjutás sem okozott gondot. Ekkor kezdődött a bevásárló turizmus. Egy idő után megnyílt az út nyugat felé, ahova csak csoportos útlevelel lehetett menni, és egy évben egyszer kapott ilyet a földi halandó.”

Kálmán Pirooska minden egyes csoportjára felkészült. „Volt egy alaptudásom, de folyamatosan olvastam, ha valamiről valami újat jelentettek meg. Mindig más szöveget mondtam a turistáknak, mindig meg tudtam újulni. Ugyanarról a dologról mindig másként beszéltem. Ha mondjuk egyetemisták érkeztek Brüsszélből, teljesen más stílusban szóltam hozzájuk, más helyeket mutattam meg, mint a nyugdíjasoknak, vagy a vegyes csoportoknak. Arra törekedtem, hogy az utas hasonlítson össze saját lakóhelyét Székesfehérvárral, mert így, különbségek révén, könnyebben megjegyezheték azt, amit elmondtam.”

Mindezt főállás mellett végezte, a szabadidejében, a hétvégéken. Elvégezte a könyvtárosi főiskolát, és mint az AREV szakkönyvtárosa ment nyugdíjba, de még utána 10 évig tovább dolgozott az idegenforgalomban. Télen, amikor kevesebb út volt, német nyelvtanfolyamot tartott kezdőknek és haladóknak.

„Mivel nagyon szeretek utazni, nemcsak csoportjaim, hanem magánútjaim is voltak. Floridában többször is jártam. Kérték, hogy maradjak is kint, de a válaszom mindig nem volt. Az utazásaimban mindig az volt a legjobb, amikor hazajöttem. A legutolsó utam Buenos Airesbe vezetett, és amikor hazajöttem Ferihegyre, a város odajött hozzám, és azzal fogadott, hogy magát már nagyon várják. Ez olyan jó érzés volt, hogy el sem lehet mondani, jó volt hazaérni. A háború alatt 2,5 évig éltem Berlinben, de nem szerettem. Jól tudom, akárki megy külföldre lehet, hogy

anyagilag jobban él, de ő mindig másodrendű ember lesz, soha nem lesz otthon. Az otthon nem lehet pénzen megvenni.”

Összesen húsz országban járt, Magyarországon minden megyében és megyeszékhelyen megfordult. Kedvenc helye Székesfehérváron a Rác templom és a Rácváros. „Történelmünk során ez az egyetlen városrész, amelyet nem pusztítottak el a törökök, se az első, se a második világháborúban nem rongálódott meg, tulajdonképpen teljes egészében megmaradt. Csak a Rákosi-idő alatt érték pusztítások. Amikor befejeztem a pályafutásomat, azt kértem, hogy a Rác templomban vehessek búcsút az idegenvezetőktől, mert az újaknak fogalmuk sincs a templom történetéről. Én tíz évig a Rác templom kiképzett idegenvezetője voltam, a pravoszláv szertartásokat és szokásokat egy pápa tanította be nekem, én kísértem a látogatókat.”

Idegenvezetés akkor és most

– Mi kell ahhoz, hogy valaki jó idegenvezető legyen?

– Azt a mondatot, hogy nem tudom, el kell felejtetni, ilyen nincs. Mindig mosolyogni kell, még akkor is, ha nem tudsz valamit, vagy meg kell oldani egy problémát, mert az mindig akad.

– Ötven évig volt az idegenvezetői pályán. Mi az, ami változott?

– Nagyon sok változás történt úgy, ahogy az életben is. A vasfüggöny megnyitásával megváltoztak az utasok, a kiutazók, beutazók összetétele, a kérdések is változtak, így az idegenvezetők is változtak.

A mai kísérők – tisztelet a kivételnek – nem mosolyognak. Miközben mondják a szöveget, nem figyelik az utasok reakcióit, csak mondják a magukét, hiszen mondaniuk kell. Közben azon jár az eszük, hogy kipakoltak-e otthon a mosógépből, mi van a családjukkal. Előrébb vagy hátrább járnak, mint az utasok, és ez nem jó. Nincsenek jelen. Ez nem csak hazai jelenség, külföldön is ugyanez a helyzet.

– Mi a véleménye a fehérvári turizmusról?

– Székesfehérvárnak nincs idegenforgalma. Nem tudom, hány utazási iroda van a városban. Régebben csak egy volt, ami be- és kiutaztatott. Ma Székesfehérváron csak beutaztatással foglalkozó

iroda nincs. Annak idején több tevékenységet is folytatott az iroda, például a martonvásári kastélyban szerveztek hangversenyeket, mi fogadtuk a vendégeket, mi töröltük a port a székekről. A Török udvarban saját szállója volt, tehát volt más bevétele is a hivatalnak. Könnyen lehetne egy olyan irodát nyitni Fehérváron, amelyik csak azzal foglalkozna, hogy összegyűjti az interneten keresztül a foglalásokat, és egyszerű utakat kínál. Például kiváló három napos programokat lehetne összeállítani fehérvári szállással, egy nap Budapest, egy nap pusztaprogram vagy Duna-kanyar és egy fél napos városnézés a megyeszékhelyen. De a város el tudja adni saját magát is három napra. Nem egész napos programokról lenne szó, mert a turistának mindent fel kell fognia, le kell ülednie benne, naponta maximum négy órán át vezetném őket, utána hagyni kell, hogy saját maguk fedezzék fel a területet.

Mindenképpen a Romkertnél kezdeném, mert ott kezdődött Székesfehérvár történelme is, majd végigvezetném őket a török korig. A második napon a törökökről, a török uralomról beszélnék nekik, itt mutatnám meg a Rácvárost, a Rác templomot. A harmadik napon a háború utáni modern Székesfehérvárral ismertetném meg az utasokat, elvinném őket a „háromágú” millenniumi emlékműhöz, onnan látni az egész várost, a Belvárost, a kőre épült panelházakkal. Ezek egyik fehérvári iroda programjában sem szerepelnek.

Tetszett, amit az idegenvezetők világnapján csináltak, hogy városnéző túrákat szerveztek, amelyek csak a fehérváriaknak szóltak. Elsősorban nekik kellene érezniük, hogy jó lenne, ha ide turisták érkeznének. Az egyik hely, amelyiken biztosan végigmegy a városba látogató, az a Fő utca. A városnak ezt a részét kellene vonzóvá tenni. A kirakatoknak csalogatniuk kellene az embereket, hívogatónak tűnniük, hogy minél több vásárló térjen be az üzletekbe. Ha mindenhol kovácsoltvas cégérek függnének a bejáratok felett, egészen más lenne a Belváros hangulata. A Fő utca jelenleg nem idegenforgalmi utca. Az első két dolog, ami fellendítené Székesfehérvár turizmusát, az egy vonzó fő utca látványa, és az emberek hozzáállásának megváltoztatása.

(Cikkünk a *Helyi Érték* magazinban megjelent írás szerkesztett változata. Szöveg: Simon Rita)

Ékes Fehérvár – Felsővárosi emlékek

Az Echo Innovációs Műhely Agóra Vidékfejlesztési Alapítványa és együttműködő partnere, a 2011-ben létrehozott Alapítvány a Magyar Műemléki Topográfia Támogatására a Kárpát-medence épített örökségének teljes feldolgozását tűzte ki célul, a 2009-ben megjelent „Székesfehérvár műemléki topográfiája” című kötet mintájára. Az eddig feldolgozott anyag alapján most néhány felsővárosi építészeti emléket mutatunk be.

Szent Sebestyén tér

A Móri út és a Havranek József utca találkozásánál kialakult háromszögű tér. A város középkori északi kapujától kivezető utak mentén kialakult egykori Budai külváros helyén, annak örökös-ként települt falusias Felsőváros városrész központja. Nyugati (páros) oldalát a Móri út 2–20. sz. épületek, keleti (páratlan) oldalát a Havranek József utca házai szegélyezik. A Móri út 2–4., 6. egyemeletes, továbbá a 8., 10., 14. sz. földszintes házak a 18-19. század fordulójának emlékei. A tér túlsó oldalán a Havranek József utca 5. és 13. sz. házak őrzik még eredeti arcukat, a házsor többi tagja az utóbbi évek szerencsés megoldású léptékarányos alkotásai. Északról a teret a Szent Sebestyén plébániatemplom főhomlokzata zárja, nyugati oldalának leghangsúlyosabb eleme a Móri út 20. sz. alatti r. k. plébánia egyemeletes épülete. A középső háromszögű parkba részben máshonnan idehelyezett emlékművek kerültek.

Felsővárosi Szent Sebestyén plébániatemplom (1)

A városrész főútjának északi kiteresedésében szabadon álló, homlokzati toronypáros, egyhajós, klasszicista templom, a hajónál keskenyebb, kétoldalt emeletes sekrestyével és kápolnával kísért egyenes záródású szentéllyel, a hajó és a szentély felé kontyolt nyeregtetővel. 1703-ban helyén kápolna állt, megújítása 1739–42 körül történt. 1778-tól plébániaként működik. A mai templom 1801–1807 körül épült, bővítésére 1836–41-ben

került sor. Friedl Károly rajzmester és Geiszt János kőfaragó vett részt az épület tervezésében. A torony újjáépítése 1864–66 között történt Szász Ferenc és Hübner Nándor vezetésével. A II. világháborúban a templom súlyosan megsérült, a tornyok szinte teljesen leomlottak egy bombatalálat következtében, a Szent Sebestyén-szobor is megsemmisült. A háború okozta sérüléseket 1946-ban állították helyre, a toronysisakokat eredeti alakjukban Somogyi László 1973-ban rekonstruálta. A homlokzat Szent Sebestyén-szobrárt 1977-ben Braun János zirci kőszobrász-kőfaragó pótolta (a 20. század első felében készült az eredetinel valamivel kisebb méretben). Az épületet közel 70 év után 2014-ben kezdték el újra restaurálni, ennek első lépése a két torony és a főhomlokzat felújítása volt, melyet 2015-ben a Havranek utcai oldal követ. Műemlék.

Szent Anna-oszlop (Mária-oszlop) (2)

A 19. század elején állították, a Felsővárosi plébániatemplom előtti téren. Négyzet alakú kölemezzen négyzetes alapú, homorú párkánnyal fedett posztamensen négyszögletes, alul kihasasodó

késő barokk oszlop, tetején képszék. A párkányon félköríves fülkében Szent Anna harmadmagával című reneszánsz kép papír reprodukciója látható. A másik oldal fülkéjének képe mára felismerhetetlen. A fülke tetején kovácsoltvas kereszt áll. Az oszlopot betonlábazatos neobarokk kerítés veszi körül. Az emlékművet 2000-ben restaurálták.

Szenháromság-emlékmű (3)

Az emlékművet Havranek Antal kőfaragó készítette mészkőből 1840-ben, a Felsővárosi plébániatemplom előtti tér közepén található. Eredetileg a mai Zichy ligetben állt, majd a II. világháború után Bory Jenő vezetésével került jelenlegi helyére. Restaurálása 1987-ben zajlott. Három lépcsőfokból álló kör alakú talapzaton emelkedő három oldalú neogótikus vakművekkel díszített támpillérek, fialékból, vakfülkékből és párkányokból álló építmény. Fő nézetén leveles konzolon baldachin alatt álló, jobbáiban gyermeket tartó, koronás Madonna látható. Fölötte található vakfülkében az ún. Kegyelem trónja ábrázolás: az Atya koronával, felhőkön trónol, kezével maga előtt tartja a feszületet, fölötte a Szentlélek

galamb képében. A szobor körül nyolcszögű kő talapzaton egyszerű vaspálca kerítés áll.

Nepomuki Szent János-szobor (4)

Az eredeti szobrot feltehetően Michael Kuglmann készítette mészkőből 1705-ben. Heinrich Ulri városparancsnok állíttatta a kuruc csapatok kiverésének emlékére. Eredetileg a Budai-kapu tengelyében, a későbbi Zichy ligetben állt, mai helyére, a Felsővárosi plébánia előtti tere 1805-ben került. Négyzetes lépcsőszerű talapzaton három sor álló kváderekből épült, párkánnyal záródó négyzet alapú posztamensen latin feliratos tábla évszámmal (1705). A párkány fölötti posztamensen latin felirat található, mely az 1805-ös áthelyezést rögzíti. A talapzat párkánya fölött lépcsős négyzetalaprajzú posztamensen reverendában, csipkés szélű karingben, vállán hermelin palásttal egész alakos Nepomuki Szent János áll. Jobbjában vas feszület, feje körül vas dicsőfény kilenc hatágú csillaggal. A szobor körüli neobarokk vasrács. Az eredeti szobor a templomban található, a parkban lévő másolatot Kocsis Balázs restaurátor készítette 2004–2005-ben.

Kulcskompetenciák fejlesztése

Miért fontos, hogy a munkavállalók kompetenciáit folyamatosan fejlesszük? A munka során követelményként támasztott képességek és kompetenciák feltárása, fejlesztése, melyeknek köszönhetően a munkát keresők nagyobb eséllyel lesznek képesek állásba és képzésbe kerülni, a képzéseket elvégezni, illetve állásukat megtartani azért különösen fontos, mert nemcsak a vállalat hatékonysága nő, hanem javul az emberek életminősége is. Ilyen szolgáltatást minden foglalkoztatási program nyújt a résztvevőknek, elsősorban azoknak az aktív korú, nem foglalkoztatott, nem tanuló embereknek, akik helyzetükből adódóan vagy tartós sikertelenségük miatt elvesztették munkaerő-piaci aktivitásukat, képzések, fejlesztő programok iránti érdeklődésüket. Pedig minden helyzetből van kiút!

Zöld építőipari tranzitfoglalkoztatás
a Váli-völgyben
TÁMOP-1.4.6-13/1-2013-0007

A Jövő Sportcsillagai
Közhasznú
Alapítvány

Ha tekernél,
de nincs mivel, akkor
gyere
a Fehérvári Civil
Központba, a
BRINGASZIGETRE!

A hét minden napján,
kora reggeltől késő estig várunk
BÉRELHETŐ kerékpárjainkkal.

A kölcsönzés részleteiről érdeklődhetsz a következő telefonszámon, e-mailen vagy személyesen:

06-22/502-276

bringasziget@echomail.hu

Fehérvári Civil Központ

Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.

HOZZAD-VIGYED!

**Tégy egy könyvet,
végy egy könyvet!**

Ha nincs időd könyvtárba menni, de szívesen olvasol mindenféle témában, ráadásul van ott-hon néhány feleslegessé vált könyved, amitől szívesen megszabadulnál, akkor te vagy a mi emberünk! Legyél részese könyvcseres-programunknak a Fehérvári Civil Központban!
Könyvet-könyvért:
Válassz kedvedre olvasnivalót, de hozd vissza, vagy pótold egy másik kötetet!

Jó szórakozást kívánunk!

**FEHÉRVÁRI
CIVIL KÖZPONT**
Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.